

B.R.S. (RFM) Sem.-6 Examination

Core-16

Dairy Science (Animal Husbandry)

Time : 2-00 Hours]

April-2024

[Max. Marks : 50

સૂચના : (૧) બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.

(૨) દરેક પ્રશ્નનાં ગુણ સમાન છે.

- ૧ સહકારી ડેરી ઉદ્યોગનું આહાર પદ્ધતિનું માળખું જણાવી ગુજરાતમાં ડેરી ઉદ્યોગનો તબક્કાવાર વિકાસ વિગતે સમજાવો. ૧૦

અથવા

પૂરક ઉદ્યોગ એટલે શું? તે જણાવી પૂરક ઉદ્યોગ તરીકે પશુપાલનના લાભો જણાવો.

- ૨ સ્વચ્છ દૂધ એટલે શું? તે જણાવી સ્વચ્છ દૂધ પેદા કરવાના માર્ગોની ચર્ચા કરો. ૧૦

અથવા

દૂધનું પાસ્ચુરિકરણ એટલે શું? દૂધનું પાસ્ચુરિકરણ ડેરીમાં કઈ પદ્ધતિએ કરવામાં આવે છે? વિગતે સમજ આપો.

- ૩ દૂધનું ભૌતિક અને રાસાયણિક બંધારણ વિશે વિગતે જ્ઞાલ આપો. ૧૦

અથવા

માનવ ખોરાકમાં દૂધનું મહત્વ સવિસ્તારથી સમજણ આપો.

- ૪ ઓપરેશન ફ્લડ એટલે શું? ઓપરેશન ફ્લડ યોજનાના વિવિધ તબક્કાઓ વિશે વિગતે જાણકારી આપો. ૧૦

અથવા

આઉમા દુગ્ધ નિર્માણની પ્રક્રિયા સમજાવી દૂધ દોહનની રીતે સમજાવો.

- ૫ નીચેનાં પ્રશ્નોનાં ટૂંકમાં જવાબ આપો. (કોઇપણ પાંચ) : ૧૦

- (૧) S.N.F. નું આખું નામ જણાવી ગાયના દૂધમાં સરેરાશ વધુ પ્રમાણ કેટલું હોય છે?
- (૨) GCMMF અને MDDB નું આખું નામ જણાવો.
- (૩) ગુજરાતમાં સૌ પ્રથમ દૂધ ઉત્પાદન સહકારી મંડળીની શરૂઆત કયા ગામમાં કરવામાં આવી?
- (૪) ગાંધીનગર અને મહેસાણામાં આવેલ સહકારી ડેરીના નામ જણાવો.
- (૫) દૂધની વિશિષ્ટ ઘનતા કેટલી હોય છે? કયા સાધનથી માપી શકાય છે?
- (૬) ખીરૂ કોને કહેવામાં આવે છે?
- (૭) દૂધ મારફતે મનુષ્યમાં કયા-કયા રોગો ફેલાય છે?
- (૮) જુથ પશુ વિમા યોજનાનું પ્રિમિયમ કેટલું હોય છે?